

REGION FOSEN

Ekstern vurdering i intern skolevurdering

VURDERINGSRAPPORT

Fevåg/Hasselvika skole i Rissa kommune

Vurderingsområde
Arbeide med leseopplæring på alle trinn i alle fag.

Dato: 16. – 18. april 2012

Vurderingsgruppa i FOSEN, 2012

Innholdsfortegnelse

FOSEN REGIONRÅD	1
INNHOLDSFORTEGNELSE	2
1 INNLEDNING.....	3
2 OM SKOLEN.....	5
3 VURDERINGSOMRÅDE	6
4 VURDERINGSKRITERIER FOR IDEALBILDE	7
5 DELTAKERE I VURDERINGSARBEIDET	9
6 TIDSBRUK.....	10
7 METODER.....	11
8 SKOLEN SINE STERKE SIDER INNEN VURDERINGSOMRÅDET.....	12
9 SKOLEN SINE UTVIKLINGSOMRÅDER	13
10 IDEER TIL VIDERE ARBEID MED UTVIKLINGSOMRÅDENE.....	15
11 RAPPORTERING TIL SKOLEEIER	16

1 Innledning

Om regionen:

21 skoler i 7 kommuner på Fosen har gått sammen om ekstern vurdering i lokalt vurderingsarbeid.

Osen, Roan, Åfjord, Rissa, Leksvik, Bjugn og Ørland vil gjennomføre ekstern vurdering på tvers av kommunegrenser, gjennom en felles nedsatt vurderingsgruppe.

Hvorfor skolevurdering:

- I følge forskrift til opplæringsloven § 2 - 1 første ledd, skal skolen jevnlig vurdere i hvilken grad organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen medvirker til å nå målene i generell del og fagdelene av læreplanen.
- Skolen skal over tid foreta vurderinger og undersøkelser relatert til alle mål i læreplanverket. Skolen skal analysere resultatene av undersøkelsene, trekke konklusjoner og iverksette tiltak som følge av dette.
- Den skolebaserte vurderingen skal være til hjelp i arbeidet med skoleutviklingen og bidra til at personalet får økt innsikt i sammenhengen mellom rammefaktorer, prosesser og resultat. En innsikt som igjen skal bidra til å øke elevenes utbytte av opplæringen.
- Det bør legges til rette for at de parter som deltar i analyse- og konklusjonsarbeidet har nødvendig kompetanse. Konklusjonene av den skolebaserte vurderingen bør skriftliggjøres og kommuniseres til berørte parter.
- Skoleeier har ansvar for å jevnlig vurdere i hvilken grad organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen bidrar til å nå de målene som er fastsatt i den generelle delen av læreplanen og i de enkelte læreplanene for fag.
- Skoleeier skal medvirke til å etablere administrative systemer og innhente statistiske og andre opplysninger som er nødvendig for å vurdere tilstanden og utviklingen innenfor opplæringen. (Jamfør Opplæringsloven §13.10)

Hvorfor ekstern vurdering?

Formålet er at gruppa skal være til hjelp i arbeidet med pedagogisk kvalitetsutvikling i skolen. På kort tid og gjennom en enkel prosess får skolen hjelp fra fremmede til å se seg selv.

Hvem er vurderingsgruppa?

8 personer i Fosenregionen er engasjerte i vurderingsgruppa. De har bred pedagogisk bakgrunn, og skal vurdere de 24 skolene som deltar. Hver skole skal i løpet av tre år bli vurdert.

To vurderer gjennomfører vurdering på hver skole, og ingen skal vurdere skole i egen kommune.

Hva gjør vurderingsgruppa?

Skolen, i samarbeid med skoleeier, velger et fokusområde for vurdering. Vurderingsparet forbereder selve vurderingen gjennom et første møte med skolen. De utarbeider kriterier, velger metode og verktøy tilpasset den enkelte skoles vurderingsområde. De gjennomfører et vurderingsarbeid, og skriver en rapport som legges frem for skolen i slutten av vurderingsuka.

Vurderingsgruppa sin oppgave er å speile praksis opp mot vurderingskriteriene og er ikke en rådgivning, men skal være til hjelp og støtte for internt utviklingsarbeid.

Rapporten

Vurderingsgruppa skriver en rapport om resultatet av vurderingen. Rapporten trekker fram skolen sine sterke sider og peker på eventuelle utfordringer den har. Rapporten gir også informasjon om rammene for vurderingen – tidsbruk, metodevalg, verktøy m.m.

Vurderingen tar ikke mål av seg til å gi et fullstendig bilde av skolen, men er et bidrag til hva en bør arbeide videre med innen det området som er vurdert.

Det er ønskelig at de redskaper og metoder som er blitt brukt, kan overføres til det interne utviklingsarbeidet skolen årlig arbeider med.

2 Om skolen

Fakta

Fevåg/Hasselvika skole er en fådelt barneskole med 40 elever. Skolen ligger i Hasselvika ved Trondheimsfjorden, 13 km fra Rissa sentrum. Skolen har gangavstand både til fjæra og skogen. Skolen ble bygd i 1970 og den samler barn fra Fevåg og Hasselvika.

Skolens ansatte utgjør 7,5 årsverk. Det er ni ansatte hvorav seks er lærere. Skolen har to assistenter. En av dem er også ansatt på kontoret, i sfo og på biblioteket. Skolens rektor er også rektor på Mælan skole.

Visjon

Grunnskolene i Rissa skal ha et godt læringsmiljø med optimal måloppnåelse for hver enkelt elev. Dette målet brytes ned i fire utviklingsmål:

- Vurdering
- Elevmedvirkning
- Profesjonalitet
- Samarbeid skole – heim

3 Vurderingsområde

Fevåg/Hasselvika skole har bedt om vurdering på følgende område:
Vår skole skal vurderes våren 2012, og vi har funnet ut at vi ønsker å bli vurdert i temaet **"Arbeid med leseopplæring på alle trinn i alle fag"**.

Bakgrunn/prosessen for valg av område/hvem har valgt området:
I prosessen frem mot det å finne tema, har vi brukt ståstedsanalyse, arbeidsmiljøundersøkelsen, Olweusundersøkelsen, elevundersøkelsen og nasjonale prøver som redskap for å finne ut hva vi bør satse på. Under dette arbeidet ser vi at våre resultater for lesing er dårlig, og har vært noe dårlig over tid, slik at vi ønsker å få veiledning i vår jobb med dette.

Videre kommer det frem under arbeidet med arbeidsmiljøundersøkelsen, at vi har behov for veiledning i arbeidet med den regionale strategiplanen.

Vi ser frem til å få jobbe med eksterne vurderere i dette arbeidet, for å bli gode på dette arbeidet, og over tid, oppnå bedre leseferdigheter blant våre elever.

Fevåg/Hasselvika skole 10.01.12

Sissel B. Aaknes
rektor

4 Vurderingskriterier for idealbilde

I evalueringsuken har vi vurdert skolens nåværende praksis opp mot et ideelt fremtidsbilde – slik skolen selv ønsker den skulle ha vært. Dette kalles et idealbilde.

Kriterium betyr her krav til kjennetegn på god kvalitet. Kriteriene er hentet fra lov, regelverk, læreplanverk og skolen sine egne planer.

Når vurderingsparet gjennomfører en vurdering blir kriteriet sammenlignet med den informasjonen som er samlet inn, før og under vurderingsuka.

Kriteriene i rapporten er utformet av vurderingsparet og godkjente av skolen.

IDEALBILDE:

Kriterium	Tegn på god praksis
1. Elevene får god leseopplæring i alle fag på alle trinn.	<ol style="list-style-type: none">1. Elevene vet hvor de er mht egen leseferdighet.2. Elevene får veiledning i hvordan de skal utvikle egne leseferdigheter.3. Elevene bruker ulike lese- og læringsstrategier.4. Elevene opplever å få tekster/bøker tilpasset eget nivå.5. Elevene liker å lese!
2. De ansatte har god kompetanse på leseopplæring i alle fag på alle trinn.	<ol style="list-style-type: none">1. Alle lærere arbeider bevisst med elevens leseferdighet.2. Lese- og læringsstrategier brukes i alle fag på alle trinn.3. Alle lærere gir konkret veiledning til eleven i forhold til å bli en bedre leser.4. Alle lærere legger til rette for en kultur som stimulerer til økt leselyst og leseglede for elevene.5. Alle lærerne har god kjennskap til skolens målsettinger for elevenes lese- og skriveferdigheter.
3. Skole-heimsamarbeidet har jevnlig fokus på leseopplæring.	<ol style="list-style-type: none">1. Foreldrene får god informasjon om mål og innhold i leseopplæringa.2. Foreldrene kjenner til skolens forventninger til dem i forbindelse med leseopplæringa.3. Foreldrene får informasjon om elevens leseferdigheter i forbindelse med halvårsvurderingene/konferansetimer.

	<p>4. Skolen og foreldre gjør avtaler for å bedre elevens leseferdigheter.</p> <p>5. Foreldrene føler at de lett kan ta kontakt med skolen i forbindelse med leseopplæringa.</p>
<p>4. Skolen er en lærende organisasjon.</p>	<p>1. Skolen har leseopplæring nedfelt i årsplaner og andre planer.</p> <p>2. Ledelsen legger til rette for kunnskapsdeling og metodedrøfting.</p> <p>3. Skolen har et system for evaluering av leseopplæringa.</p> <p>4. Skolen har god tilgang på variert og tilpasset litteratur til barn.</p> <p>5. Skolen har et godt system for testing og oppfølging av leseferdigheter på alle trinn.</p>

5 Deltakere i vurderingsarbeidet

Eksterne deltakere

Rune Hagen, rektor Botngård skole, og Gunn Berit Tangen, lærer Hårberg skole, har vurdert Fevåg/Hasselvika skole.

Våre informanter har vært

- Lærere og assistenter
- Rektor og assisterende rektor
- Alle elevene
- Foreldre v/FAU

6 Tidsbruk

Det er avsatt 1 uke til å vurdere en skole. Dette innebærer i hovedsak en startdag der vurderingsparet møter skolen for første gang for avklaringer og planlegging. Under selve vurderingen er vurderingsparet på skolen i inntil tre dager. Skolen får rapporten umiddelbart etter disse vurderingsdagene. I forkant og underveis forbereder vurdererparet informasjon, metoder, verktøy og driv informasjonsarbeid og oppsummeringer.

Framdriftplan:

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
08. 15 – 09.00	Oppstartmøte med rektor	Intervju 6.tr	Oppstartmøte med rektor	Videre gjennomgang av Rapporten med mulighet for Videre spørsmål og veien videre med rektor og evt. ass.rektor	
09. 00 – 09.45	Intervju med 1.trinn	Intervju 7.tr	Møte med s-trinn lærerne		
09. 45 – 10.30	Intervju med 2.trinn	Besøk i 5. og 6.tr			
10. 30 – 11.30	Matpause	Matpause	Matpause		
11. 30 – 12.15	Intervju med 3.trinn	Besøk 3.og 4.tr	Planlegging og forberedelse til møtet kl. 13.00		
12. 15 – 13.00	Intervju med 4.trinn	Besøk 1.og 2. tr			
13. 00 – 13.10	Pause	Pause	Presentasjon for personalet og kommunens pol. og adm. ledels		
13. 10 – 13.55	Intervju med 5.trinn	Besøk 7.trinn			
14. 00 – 15.00	Møte med m-trinn lærerne	Møte med ass.rektor			
15. 00 – 15.30					
18. 00 – 19.30	Møte med FAU				

7 Metoder

Vurderingsområdet og tid til disposisjon virker inn på valg av metode. Vanlige metoder er innhenting av dokumentasjon, påstandskjema, strukturerte gruppesamtaler, samtale med rektor, møter og observasjon. All informasjon om skolen speiles opp mot utarbeidet idealbilde for vurderingsområdet.

I denne vurderingen er følgende metoder benyttet:

Innhenting av dokumentasjon

Utarbeidelse av kriterier og tegn på god praksis (idealbilde)

Bruk av påstandsskjema

Bruk av samtaleguider

Observasjon

Uformelle samtaler med personalet

8 Skolen sine sterke sider innen vurderingsområdet

Kriterium 1

Elevene får god leseopplæring i alle fag på alle trinn.

Tegn 1

Elevene vet hvor de er mht egen leseferdighet.

Hva vi så

Vi har sett at elevene får tilbakemelding fra lærer ved høytlesing i klassen. Høytlesing synes å være en utbredt metode for å sjekke leseferdigheter.

Elevene uttrykker en egenopplevelse ved lesing som forteller dem hvor godt de mestrer lesinga. Mange elever forteller at de leser høyt hjemme og at de får ros og hjelp. Det virker som om det skjer en sammenligning elevene seg i mellom og at de raskt plasserer seg som god eller middels leser i gruppa.

Skolen gjennomfører kartlegginger av leseferdighet - både nasjonalt og lokalt bestemte.

Kriterium 2

De ansatte har god kompetanse på leseopplæring i alle fag på alle trinn.

Tegn 3

Alle lærere gir konkret veiledning til eleven i forhold til å bli en bedre leser.

Hva vi så

Alle lærere gir på ulike måter hjelp til elevene for å bedre leseferdigheten. I forbindelse med høytlesing kan dette være hjelp med vanskelige ord, lesefart, innlevelse, styrke og motivasjon til å lese mye. Noen elever får også hjelp til å velge egnet litteratur som fins på skolen, f eks nivå-differensierte småbøker eller bøker fra biblioteket.

Kriterium 3

Skole-heimsamarbeidet har jevnlig fokus på leseopplæring.

Tegn 3

Foreldrene får informasjon om elevenes leseferdigheter i forbindelse med halvårsvurderingene/konferansetimene.

Hva vi så

Foreldrene bekrefter at de blir informert om resultater og utvikling på konferansetimene. Noen foreldre fortalte at de på et foreldremøte i år ble informert om ulike lesestrategier og om hvordan de kunne støtte sine barn i leseopplæringa. Dette opplevde de som svært positivt.

Kriterium 4

Skolen er en lærende organisasjon.

Tegn 4

Skolen har god tilgang på variert og tilpasset litteratur for barn.

Hva vi så

Det virker som om elevene har ganske god tilgang på variert litteratur. Dette kan være litteratur plassert i undervisningsarealet eller i skolens bibliotek. Flere elever nevner også at de har god tilgang på lesestoff hjemme.

Lærere forteller at de kan bestille bokkasser fra hovedbiblioteket.

9 Skolen sine utviklingsområder

Kriterium 1

Elevene får god leseopplæring i alle fag på alle trinn.

Tegn 3

Elevene bruker ulike lese- og lærestrategier.

Hva vi så

Få elever uttrykker konkret kunnskap om hvordan de best "angriper en tekst" slik at de effektivt kommer i posisjon for læring. Vi ser at noen elever blir ført inn i lese- og læringsstrategitenkning som en naturlig del av opplæringa, men dette synes å være av sporadisk karakter. Vi har observert bruk av konkrete i begrepsopplæring, tankekart og arbeid med forkunnskaper.

Kriterium 2

De ansatte har god kompetanse i leseopplæring i alle fag på alle trinn.

Tegn 5

Alle lærerne har god kjennskap til skolens målsettinger for elevenes leseferdigheter.

Hva vi så

Lærerne sier at det er mye opp til den enkelte. Den finnes ingen felles overbygning på dette området.

Kriterium 3

Skole-heimsamarbeidet har jevnlig fokus på leseopplæring.

Tegn 1

Foreldrene får god informasjon om mål og innhold i leseopplæringa.

Hva vi så

Dette punktet henger nøye sammen med hva vi så under kriterium 2.

Foreldrene sier at de kjenner til skolens læreplan, men vet ikke om skolen har en egen plan for leseopplæringa.

Kriterium 4

Skolen er en lærende organisasjon.

Tegn 2

Ledelsen legger til rette for kunnskapsdeling og metodedrøfting.

Hva vi så

I samtaler med lærere og ledelse bekreftes det at lite tid er brukt til refleksjon og utvikling på dette området. Det kan virke som om det har vært et ønske fra noen og en intensjon om å få til dette, men av ulike årsaker har dette ikke blitt gjennomført.

10 Ideer til videre arbeid med utviklingsområdene

Vi har hatt hyggelige og interessante dager på Fevåg/Hasselvika skole som ligger veldig flott til i Rissa kommune. Tema for vurderingen har vært Arbeid med leseopplæring i alle fag på alle trinn.

Hvordan skal Fevåg/Hasselvika skole i framtida arbeide slik at man oppnår bedre leseferdigheter i elevgruppa? Vi vil i den forbindelse tillate oss å komme med noen råd på veien videre.

1. Ledelse

Satsingsområder må forankres i ledelsen ved skolen. Så også med utvikling av leseferdigheter.

Ledelsen må legge til rette for at

- skolens planer tydeliggjør satsingsområdet dvs utvikling av elevenes leseferdigheter.
- ansattes fellestid er den arena hvor prosessen holdes levende, hvor diskusjoner fram mot felles forståelse av temaet gjennomføres, hvor forpliktende vedtak fattes og hvor ledelsen etterspør erfaringer og resultater fra praksis.
- undervisningsarealene inkl skolens bibliotek bærer preg av satsingsområdet (stimulans til leselyst)
- innkjøp av utstyr knyttet til leseutvikling prioriteres.

2. Kompetanse

På dette punktet vil vi skille mellom intern og ekstern kompetanse. Vi har registrert at skolen sitter med ei ansattegruppe som innehar ulik kompetanse på dette området.

- Hvordan vil skolen løfte fram den kompetansen som ansattegruppa totalt innehar og gjøre denne til et felleseie?
- Hvordan vil skolen bruke kompetansen til en ansatt under utdanning som språk- og leseveileder?
- Hvordan vil skolen implementere kommunens Strategiplan for god språk-, lese- og skriveutvikling og gjøre den til et aktivt redskap i opplæringa?
- Hvordan i større grad systematisere samarbeidet med ppt i arbeidet med å bedre elevenes leseferdigheter?
- Hvordan kan skolen inngå i tettere samarbeid med andre skoler i kommunen på dette området?

3. Heim-skolesamarbeidet

Ut fra de observasjoner vi har gjort er det viktig at foreldre holdes godt informert ikke bare om elevens leseferdighetsnivå pr dato, men også om hvilke strategier skolen bruker i leseopplæringa (både lesing og forståelse) og om hvilke målsettinger skolen har i dette arbeidet.

11 Rapportering til skoleeier

Skoleeier er representert når rapporten legges frem. Rapporten sendes umiddelbart skolefaglig ansvarlig, som videreformidler til politisk nivå i kommunen.

Innen 6 måneder etter at skolevurderingen har funnet sted, sender rektor en rapport tilbake til skoleeier om hvordan skolene har arbeidet videre med utviklingsområdene sine. Eventuelt kan denne rapporteringen sees i sammenheng med årsmeldingen. Denne rapporten sendes skoleansvarlig for klargjøring til politisk utvalg.